1809 en 'ATIO' - 'Mimetisme inter-linguae'

Autor:
Data de publicació: 09-04-2019

Nou terme "Paral·lelisme inter-linguae" (Manel Capdevila)

Una de les influències més notables del llatí en les "oficialment batejades com filles seves" (les llengües romàniques), i que constitueix un gran avantatge a l'hora d'aprendre aquestes llengües, són els quasi dos mil·lers de paraules acabades en "@ATIO" en llatí que existeixen al vocabulari de les seves filles - tot i que en algunes canvia el significat-:

"@ACION" (occità), "@ACIÓ" (català), "@AZION" (lingua franca), "@ATION" (francès), "@AZIONE"(italià), "@AZZJONI" (maltès), "@AZIÓN" (gallec), "@ACIÓN" (aragonès), "@ACIÓN" (castellà), "@AÇÂO"(português), "@ATIE" (romanès), etc..

Nova definició "Mimetisme inter-linguae" (C) Manel Capdevila - seguidor "amb reserves" d'Ives Cortez -

Una de les influències més notables del llatí en les "oficialment batejades com filles seves" (les llengües romanesques), i que constitueix un gran avantatge a l'hora d'aprendre aquestes llengües, són els quasi dos mil·lers de paraules acabades en "@ATIO" en llatí que existeixen al vocabulari de les seves suposades filles -i d'altres que no hi tenen res a veure- (tot i que en algunes d'elles pot canviar el significat):

"@ACION" (occità), "@ACIÓ" (català), "@AZION" (lingua franca), "@AZIÓN" (milanese), "@AZIONE" (italià, sicilià, napolità), "@ATION" (francès), "@AZIÓN" (gallec), "@ACIÓN" (aragonès), "@ACIÓN" (castellà), "@AÇÂO"(português), "@AZZJONI"(maltès), "@ATIE" (romanès) => això fa el romanés més proper al llatí (declina certs temps, no té articles determinats).

Tantmateix, ens trobem que també existeix un Mimetisme d'aquestes paraules acabades en "@ATIO"-que a partir d'ara denominaré "Mimetisme inter-linguae"- en llengües que no tenen cap relació directe amb el llatí.. ja que el trobem en llengües no "romanesques": "@ATION" (anglès), "@AZZJONI" (maltès),"@ACIJA" (bosni),"@ACIJA" (croat), "@ACIJA" (LETÓ), "@AZIOA" (BASC), etc... llengües en les que aquestes paraules s'haurien incorporat, no per ser derivades del llatí, sinó per simpatia entre llengües que han conviscut una al costat de l'altre per diferents motius, entre ells el de ser la llengua dels conqueridors/conquerits, o d'aliats durant segles com ho van ser el Duc de Savoia i altres Prínceps italians de la Corona Catalana. Això és palès en el cas de l'anglès (llengua germànica - de l'alt alamany) que va tenir una gran infuència primer del proto-romanç, amb la conquesta de Britànnia per part dels Romans l'any 43, on van romandre fins a principis del segle IV... i més tard del romanç amb la conquesta dels Normands, a partir de Hastings l'any 1066.. La influència dels darrers queda molt clara en el moto d'Anglaterra: "Mon dieu est mon droit", el de l'orde de la lligacama (The garter order):"Honi soit qui mal y pense", i en paraules com: sire, madam, beef, porc, mouton, serviette, forc, etc.. a part de l'esmentat "Mimetisme inter-linguae".

Esborrany d'una taula mostrant aquest "Mimetisme inter-linguae" que evidentment cal depurar, separant les paraules modernes de les antigues. Els neologismes s'haurien incorporat per Mimetisme amb la llengua d'introducció del terme (en un alt percentatge de l'anglès)

El que és bastant evident és que "en els neologismes" cada llengua agafa l'arrel i hi afegeix el seu acabament (desinència)..

Català
Anglès
Alemany
Croata
Bosni
Letó

abdicació
abdication
Abdankung
odricanje
abdication
nolaup?šana

aberració
aberration
Abweichung
aberacija
aberacija
aber?cija

ablació
ablation
Ablation
amputacija
ablacija
abl?cija

ablactació
ablation
Ablation
amputacija
ablacija
abl?cija

abominació
abomination
Gräuel
grozota
abomination
b?das

abreviació
abbreviation
Abkürzung
skra?enica
skra?enica
sa?sin?jums

abrogació

abrogation
Aufhebung
ukinu?e
ukidanje
atcelšanu

acceleració
acceleration
Beschleunigung
ubrzanje
ubrzanje
pa?trin?jums

accentuació
accentuation
Akzentuierung
naglašavanje
naglasak
akcent?šana

acceptació
acceptance
Annahme
prihva?anje
prihvatanje
pie?emšanu

acceptilació
acceptance
Annahme
prihva?anje
prihvatanje
pie?emšanu

aceració
steelwork
Stahlwerk
rad u ?eliku
?eli?na konstrukcija
t?rauda izstr?d?jumi

acetificació
acetification
Acetifizierung
acetification
acetifikacija
acetifik?cija

acetilació
acetylation
Acetylierung
acetiliranjem
acetilacija

acetil?šana

acidificació
acidification
Ansäuerung
acidifikacija
zakiseljavanje
pask?bin?šana

acidulació
acidulation
Ansäuerung
acidulation
acidulation
pask?bin?šana

acilació
acylation
Acylierung
aciliranje
acylation
acil?šana

aclimatació
acclimatization
Akklimatisierung
aklimatizacija
aklimatizacija
aklimatiz?cija

acomodació
accommodation
Unterkunft
smještaj
smještaj
izmitin?šana

acreditació
accreditation
Akkreditierung
akreditacije
akreditacija
akredit?cija

activació
activation
Aktivierung
aktiviranje
aktivacija
aktiviz?šana

actuació

action
Aktion
radnja
akcija
r?c?bu

actualització
update
aktualisieren
ažuriranje
update
Atjaunin?t

aculturació
acculturation
Akkulturation
akulturacija
akulturacija
akultur?cija

acumulació
accumulation
Akkumulation
akumulacija
akumulacija
uzkr?šan?s

acusació
accusation
Anklage
optužba
optužbe
aps?dz?ba

adaptació
adaptation
Anpassung
prilagodba
adaptacija
piel?gošan?s

adequació
suitability
Eignung
pogodnost
prikladnost
piem?rot?bu

adjectivació
adjectivation
Adjektivierung
adjectivation
adjectivation

?paš?bas v?rds

adjudicació
adjudication
Entscheidung
presuda
presu?ivanje
spriedums

adjuració
adjustable
einstellbar
prilagodljiv
podesivo
regul?jams

administració
administration
Verwaltung
uprava
uprave
administr?cija

admiració
admiration
Bewunderung
divljenje
divljenje
apbr?nu

adoració
adoration
Anbetung
obožavanje
klanjanje
ador?cija

adprecació
adprecation
Adprecation
adprecation
adprecation
adprec?cija

adulació
adulation
Verherrlichung
dodvoravanje
adulation
apvelt?šana

adulteració

adulteration
Verfälschung
krivotvorenje
adulteration
viltošana

adunació
adunation
Adunation
adunation
adunation
adun?cija

adveració
adveration
Werbung
adveration
adveration
rekl?ma

adverbialització
adverbialization
Adverbialisierung
adverbialization
adverbialization
adverbializ?cija

advocació
advocacy
Fürsprache
advokatura
zastupanje
aizst?v?ba

aeració
aeration
Belüftung
aeracija
aeracija
aer?cija

aerificació
aerification
Aerifizierung
aerification
aerification
aer?cija

aerostació
ballooning
Ballonfahren
balonom
ballooning

balon?šana

afabulació
shuffleboard
Shuffleboard
shuffleboard
shuffleboard
shuffleboard

afectació
affectation
Affektiertheit
izvješta?enost
afekcija
ietekme

afiliació
affiliation
Zugehörigkeit
pripadanje
pripadnost
pieder?ba

afinació
tuning
Tuning
uga?anje
tuning
regul?šana

afirmació
affirmation
Bestätigung
potvr?ivanje
afirmacija
apstiprin?jums

afixació
adherence
Adhärenz
prianjanje
adherence
iev?rošana

afonització
sinking
Untergang
potapanje
potonu?e
grimst

aforestació

afforestation
Aufforstung
pošumljavanje
pošumljavanje
apmežošana

africació
affrication
Affrizierung
affrication
afrikacija
b?das

afrontació
coping
Bewältigung
suo?avanje
kopiranje
gal?

agilitació
agility
Beweglichkeit
agilnost
agilnost
veikl?ba

agitació
agitation
Agitation
agitacija
agitacija
uzbudin?jums

aglomeració
agglomeration
Agglomeration
aglomeracija
aglomeracija
aglomer?cija

aglutinació
agglutination
Agglutination
aglutinacija
aglutinacija
aglutin?cija

agnació
agnation
Agnation
agnation
agnation

agn?cija

agradació
thanks
Vielen Dank
Hvala
hvala
Paldies

agravació
aggravation
Verschlimmerung
otežavanje
pogoršanje
pasliktin?šan?s

agregació
aggregation
Anhäufung
sakupljanje
agregacija
apkopojums

agremiació
agglutination
Agglutination
aglutinacija
aglutinacija
aglutin?cija

agrupació
grouping
Gruppierung
grupiranje
grupiranje
grup?šana

albitització
albitization
Albitisierung
albitizacija
albitizacija
albitiz?cija

alcalinització
alkalinization
Alkalisierung
alkalizacija
alkalinizacija
s?rmaina

alcanització

alcanization
Alkanisierung
alcanization
alanizacija
alaniz?cija

alcohilació
alkylation
Alkylierung
alkilacija
alkilacija
alkil?šana

alcoholització
alcoholization
Alkoholisierung
alcoholization
alkoholizacija
alkoholiz?cija

alfabetització
literacy
Alphabetisierung
pismenost
pismenost
las?tprasme

alienació
alienation
Entfremdung
otu?enje
otu?enje
atsavin?šana

alineació
alignment
Ausrichtung
poravnanje
poravnanje
saska?ošanu

al·legació
allegation
Behauptung
navod
tvrdnje
apgalvojums

al·legorització
allegory
Allegorie
alegorija
alegorija

alegorija

alliberació
liberation
Befreiung
oslobo?enje
oslobo?enje
atbr?vošan?s

al·ligació
alliance
Allianz
savez
alijansa
alianse

al·literació
alliteration
Alliteration
aliteracija
alliteration
aliter?cija

al·lucinació
hallucination
Halluzination
halucinacija
halucinacija
halucin?cijas

alquilació
alkylation
Alkylierung
alkilacija
alkilacija
alkil?šana

alteració
alteration
Änderung
promjena
alteration
izmai?as

altercació
altercation
Auseinandersetzung
sva?a
altercation
trauc?jumi

alternació

alternation
Wechsel
alternacija
alternation
p?rmai?us

alveolització
alveolization
Alveolisierung
alveolizacijom
alveolizacija
alveoliz?cija

amalgamació
amalgamation
Verschmelzung
amalgamacija
amalgamation
apvienošan?s

ambientació
atmosphere
Atmosphäre
atmosfera
atmosfera
atmosf?r?

americanització
Americanization
Amerikanisierung
amerikanizacija
Americanization
Americaniz?cija

aminació
amination
Aminierung
aminacije
amination
amin?šana

amortització
amortization
Amortisation
amortizacija
amortizacija
amortiz?cija

amplificació
amplification
Verstärkung
poja?anje
amplification

pastiprin?šana

amputació
amputation
Amputation
amputacija
amputacija
amput?cija

anhidrització
anhydralization
Anhydralisierung
anhydralization
anhidralizacija
anhidraliz?cija

anihilació
annihilation
Vernichtung
uništenje
annihilation
izn?cin?šana